

تدارک گرما و تدبیر سرما

وسایل گرمایشی را با توجه به دواصل مهم ایمنی و مصرف بهینه انرژی راه اندازی کنید

سمیرا شاهیان | فصل سرما در واقع فصل رعایت اصول ایمنی است؛ موقعی از سال که اگر نکات ایمنی مربوط به وسایل گرمایشی را رعایت نکنیم آن را بدون هیچ خبر تلخ و حادثه ناگواری پشت سر می گذاریم. امروزه در هر خانه ای یک نوع سیستم یا وسیله گرمایشی فعال است که ملاحظات ویژه خودش را دارد. در این مطلب نیم نگاهی به انواع گرمایش ها و مزایا و معایبشان انداخته ایم. همچنین توصیه هایی را یادآوری کرده ایم که خاص حوادث نیمه دوم سال، به ویژه مهم ترین آن یعنی مسمومیت با گاز مونوکسید کربن است. در روزهایی که هوار و به سردی می رود آمار فوتی ها و مسمومیت ها بالا می رود. برای نمونه در زمستان سال گذشته، فقط در یک روز دوفوتی و ۲۸ مورد مسمومیت با گاز مونوکسید کربن در استان داشتیم. هرچند که سی ام شهر یور همین امسال هم یعنی هنوز وارد شش ماهه دوم سال نشده بودیم، خانمی چهل و پنج ساله در اثر انتشار گاز مونوکسید کربن از آب گرم کن در خانه اش فوت شد. همچنین بر اساس آمار سازمان آتش نشانی مشهد در یک سال گذشته دو پست مأموریت مرتبط با حوادث گاز گرفتگی (بیشتر در منازل مسکونی) انجام شده که ۷۹ مصدوم و نوزده جان باخته داشته است.

پکیج

این دستگاه گرمایشی بر اساس جنس و نوع ساخت آن به تک لوله ای و دولوله ای، فولادی و آلومینیومی تقسیم می شود.

مزایا	معایب
نصب آسان	لوله کشی زیاد به علت فاصله زیاد موتورخانه تا رادیاتور (در سیستم های مرکزی)
داشتن ظاهری زیبا	مصرف برق به علت نیاز به پمپ آب
اشغال فضای کمتر در مقایسه با بخاری	وابستگی به آب
بی نیاز از دودکش و بدون تولید دوده	اشغال فضا از سوی موتورخانه (در سیستم های مرکزی)
سرویس ساده	

بخاری برقی

بخاری برقی یکی از وسایل گرمایشی بر مصرف است. همان طور که از نامش پیداست از انرژی الکتریکی به عنوان سوخت مورد نیاز استفاده می کند. این بخاری معمولاً کوچک تر از بخاری گاز سوز است. ولی هزینه مصرف انرژی آن به شدت بالاتر است. الکتر بیسته سبب گرم شدن المنت شده و از طریق فن های تعبیه شده (در بخاری های فن دار) گرما را به فضا انتقال می دهد. بخاری های برقی نسل جدید دارای ترموستات اتوماتیک هستند تا با توجه به دمای مورد نیاز اقدام به گرم کردن محیط کنند و سپس خاموش شوند. دمای هوا، نوع عایق بندی محیط و میزان رطوبت محیط از مهم ترین عواملی هستند که در انتخاب نوع بخاری برقی مناسب مؤثر هستند.

نوع

مزایا	معایب
اشغال فضای کمتر نسبت به بخاری های گازی	مصرف زیاد برق
بی نیاز از دودکش و در سرهای مخصوص به آن	بازده کمتر نسبت به بخاری گازی
تولید نکردن دوده	
کم خطر بودن	

۳ ایراد شومینه

گرمای تولیدی این سیستم گرمایشی به اندازه ای کم است که نیاز به دستگاه دوم برای گرم کردن محیط دارد. محفظه احتراق این سیستم گرمایشی در محیط است که باز بودن آن سبب تولید آلودگی می شود. همچنین کودکان را تهدید می کند و احتمال آتش سوزی را بالا می برد. کارایی پایین این سیستم سبب افزایش مصرف انرژی می شود.

سیستم گرمایش از کف

مزایا	معایب
گرمایش یکنواخت	در اتاق های مختلف
ایجاد گرمایش از پایین ترین سطح (کف اتاق)	قابلیت اتصال به سیستم پکیج و موتورخانه
افزایش سطح گرمایش (سطح مقطع کف اتاق)	دارای قابلیت کارکرد به عنوان سیستم
گرم بودن کف اتاق ها و احساس آسایش بیشتر	ذوب کننده یخ در باند فرودگاه ها، رمپ
ایجاد گرما تا ارتفاع دو متر	ساختمان ها، روی پشت بام ها، فضا های سرباز
کاهش هدر رفت انرژی	و ورزشگاه ها
بدون حتی یک درصد اشغال فضا	
در دید نبودن تجهیزات	
عملکرد پاکیزه (بدون تولید دوده)	
استقلال کامل فضا های مختلف یک واحد	
آپارتمان به واسطه تنظیم دستی یا خودکار دما	

بدون شک امسال هم روزهای خیلی سرد خواهد داشت که برای مصرف بهینه گاز طبیعی در آن زمان، رعایت این کارها مؤثر است. البته پیش از آن دو توصیه همیشگی هم وجود دارد، در روزهای سرد لباس گرم بیشتری بپوشید و در صورت نبودن در خانه وسایل گرمایشی را خاموش کنید.

درجه های اثر بخش

در روزهایی که مصرف انرژی خیلی بالاست گرمای محیط را ۲ درجه کم کنید، زیرا سبب صرفه جویی حدود پنجاه میلیون متر مکعب گاز در روز می شود.	در روزهایی که مصرف انرژی خیلی بالاست گرمای محیط را ۲ درجه سانتیگراد
سیستم های گرمایشی اتاق هایی که استفاده نمی شوند را خاموش کنید.	صفر

۳ اقدام در زمان گاز گرفتگی

- قبل از هر کاری وسیله گرمایشی را خاموش کنید.
- در پنجره های خانه را باز کنید تا هوای تازه جریان پیدا کند.
- با استفاده از یک حوله نم دار سعی کنید گاز را از محیط خارج کنید.

راهکارهایی برای گرم کردن خانه در زمستان

- کانال های کولر را بپوشانید.
- میلان رادرقسمت گرم خانه جانمایی کنید.
- در زمان تابش آفتاب پرده ها را کنار بزنید.
- در خانه آشپزی کنید.
- موکت، گلیم و فرش پهن کنید.
- درز در و پنجره ها را تا اندازه معقول ببندید.

۲۰۰ مأموریت

در یک سال گذشته سازمان آتش نشانی مشهد دو پست مأموریت مرتبط با حوادث گاز گرفتگی داشته است.

۱۲٪

تعداد فوتی های گاز گرفتگی در شش ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال پیش ۱۲ درصد افزایش داشته است.

۲۸ نفر

بر اساس آمار سازمان پزشکی قانونی استان در شش ماه نخست امسال ۲۸ نفر بر اثر حوادث گاز گرفتگی فوت کردند.

بخاری گازی

قدیمی ترین و پرکاربردترین و کم هزینه ترین نوع تجهیزات گرمایشی به شمار می آیند. بخاری های گازی بر اساس نوع استفاده به انواع دیواری و زمینی یا بدون دودکش و دودکش دار و همچنین از نظر شکل ظاهری به دو نوع شومینه ای و معمولی تقسیم می شوند.

مزایا	معایب
مصرف انرژی پایین	خشک کردن هوای محیط
تولید گرمای زیاد	اشغال فضای محیط
نصب آسان	خطر نشت گازهای سمی به محیط
سیستم مستقل هر واحد	دوده گرفتن دیوار و پرده ها
هزینه تعمیر و نگهداری پایین	

برای محیط های کمتر از پنجاه متر وبسته، بخاری های دیواری دودکش دار و برای محیط های کمتر از پنجاه متر و نیمه باز، بخاری های بدون دودکش مناسب هستند.

بخاری های گازی باید هر سه سال یکبار سرویس شوند.

توصیه ها

- بخاری باید مناسب با متراژ محیط انتخاب شود. بخاری های کوچک برای محیط های بزرگ و همین طور بخاری های بزرگ برای محیط های کوچک مناسب نیستند.
- برچسب مصرف انرژی بخاری بررسی شود، این نماد بیان کننده مقدار گرمای تولیدی بخاری نسبت به میزان گاز مصرفی آن است.
- از آب بندی بودن محل اتصال شیلنگ به بخاری و همچنین لوله گاز در زمان استفاده باید اطمینان حاصل شود.

وقتی کنار بخاری می خوابید ممکن است علائمی در شما بروز کند که شبیه سرما خوردگی باشد. در حالی که احتمال دارد بخشی از علائم مسمومیت با گاز مونوکسید کربن باشد. برای کاهش عوارض احتمالی این گاز، توصیه های زیر را رعایت کنید.

- یک ظرف کوچک آب روی بخاری بگذارید.
- کنار تخت خواب یک بطری آب در دست بگذارید.
- گیاهانی آپارتمانی که قابلیت پاک سازی هوارا دارند، در اتاق قرار دهید.
- از دستگاه رطوبت ساز بهره ببرید.

تهدیدهای خوابیدن کنار بخاری

- سردرد
- خشکی پوست و چشم
- سرفه
- خشکی گلو و دهان
- تنگی نفس
- شدت یافتن بیماری تنفسی
- سوختگی
- آتش سوزی

دمای رفاهه که بین ۱۸ تا ۲۱ درجه سانتیگراد در زمستان است را در فضای داخلی ساختمان ها تنظیم کنید.

درجه پکیج دیواری و آب گرم کن را بین ۵۰ تا ۶۰ درجه سانتیگراد تنظیم کنید.

بخوانید و بدانید

- از نصب وسایل گرمایشی گازی، نفتی، برقی و آب گرم کن در حمام خودداری کنید.
- زمان روشن کردن وسیله گازسوز ابتدا کبریت را روشن و سپس شیر گاز را باز کنید.
- در مکان هایی که هوار آن جریان ندارد از نصب آب گرم کن و بخاری گازی خودداری کنید.
- وسایل گازسوز را در جریان باد قرار ندهید.
- انتهای دودکش ها باید دست کم یک متر از سطح یام فاصله داشته باشد.
- روی دودکش ها در پشت بام، کلاهک H نصب کنید و از باز بودن مسیر دودکش مطمئن شوید.
- خروجی دودکش را در کنار کولر یا زیر پنجره قرار ندهید، زیرا گازهای سمی وارد فضای خانه می شود.
- از پوشاندن درز درها، پنجره ها و دریچه های تأمین هوا با این استدلال که داخل خانه گرم بماند، خودداری کنید.
- برای اتصال وسیله گرمایشی گازسوز از شیلنگ های پلاستیکی مخصوص استفاده کنید.
- تا حد ممکن از شومینه به عنوان وسیله گرمایشی استفاده نکنید.
- در زمان روشن بودن بخاری، لوله های خروجی را بررسی کنید تا سرد نباشند، زیرا نشانه کارکردن درست بخاری و خطرناک است.
- دودکش بخاری را در سطح آب قرار ندهید.
- شعله آتشی که آبی نیست را باید جدی بگیرید، زیرا نشانه نرسیدن هوای کافی به بخاری است و در این صورت احتمال خفگی وجود دارد.
- برای نصب دودکش باید از پیچ و خم ها

- زانویی های زیاد خودداری کنید.
- هیچ گاه از چراغ یا بخاری نفتی یا گازی که بدون دودکش است داخل خانه، به خصوص هنگام خواب استفاده نکنید.
- آب گرم کن های دیواری گازی اگر به مدت طولانی روشن باشند خطرناک می شوند.
- از اجاق خوراک پزی برای گرم کردن اتاق و حمام استفاده نکنید.
- شیلنگ بخاری نباید بلندتر از یک و نیم متر و در کنار مواد آتش پذیر باشد.